

Zdeněk Bedřich

(26.10.1927 – 18.8.2014)

Narodil se 26.10.1927 v Brně. S modelářstvím začínal v r. 1935, úplně sám, bez znalostí o aerodynamice, vyvážení a seřízení, si nakreslil a postavil kluzák, který pak odmítal létat. Při jedné procházce s otcem na Žlutém Kopci se potkali se starým pánem Tomášem Málkem, který Zdeňkův model vyvážil a seřídil tak, že nakonec letěl. Pan Málek prý modelařil již před rokem 1900 a jeden svůj model předvedl mocnáři Franc Josefovi, za což také obdržel metál! Asi se jednalo o vůbec prvního leteckého modeláře v Brně a možná i v této zemi. Jeho modely byly na gumu, tyčkové a s oboustranným potahem křídla (žebra z bambusu, jako u jednoduchého potahu, ale spodek byl potažen také, profil tedy horní strana část paraboly, spodek přímka), vrtule měly listy z překližky zasazené do dřevěného špalíku. Zdeňkův strýc, primář v nemocnici na Žlutém kopci, objednal pro Zdeňka u pana Málka jeden model. Nakonec, mimo toho gumáka, dostal Zdeněk i vystřelovací kluzák. Tyto Málkovy modely byly inspirací pro vlastní tvorbu. Materiál na jeden model v knihkupectví Janoušek na Údolní ulici v Brně stál tehdy 1 Kčs.

Na Kraví Hoře tehdy létali i zkušení modeláři Dresler a Hemza, který byl instruktorem MLL. Ten pozval Zdeňka do MLL. Mimo modelářinu byly na programu i výlety pěšky z Řečkovic do Čebína, kde byl plachtařský odbor MLL. Po smrti pana Málka zdědil Zdeněk jeho modelářský materiál, takže byl dobře zásoben.

Ještě před válkou vznikla v Brně na České ulici firma IPRO (Ivan Procházka - papírnictví) s modelářským oddělením. Procházka byl ve velmi dobrém vztahu s Čeňkem Formánkem a tak uskutečnil fantastickou podívanou, když Formánek za výkladem celý měsíc před Vánocemi stavěl modely - tehdy pro zájem diváků nešlo touto ulicí projít. Tato firma také poprvé u nás zavedla hranaté nosníky, překližková žebra a přepážky.

Při studiu na gymnáziu se Zdeněk Bedřich seznámil s profesorem Jiříčkem, který také modelařil. Pak chodili společně létat na Medlánky. Hned po okupaci začali Němci na Medláncích stavět plachtařskou školu pro NSFK, použili k tomu dřevěné budovy z Čebína a přistavěli další. Náčelník Anton Kalbacher (původem Rakušan) modelářům fandil.

Kolem roku 1940 se u nás objevily první modelářské motory. Zdeněk po něm moc toužil. Nakonec za cigarety (sám nekouřil, ale měl nárok na příděl) od pana Solničky získal motor 6,5 ccm i s vrtulí. Na tento motor postavil svůj první motorák ORION dle plánu IPRO a konstrukce Jiřího Smoly. Model létal výborně po řadu let a byl zrušen až po válce.

Již 5.5.1945 byl Zdeněk poprvé po válce na Medláncích. Pomáhal demontovat rozbité větroně, uklízet atd. Za určitý počet odpracovaných hodin pak v začal létat na SG-38 (24.6.1945 první let) a 31.12.1945 ukončil plachtařský výcvik získáním Céčka. Pracoval jako pak plachtařský instruktor

Zemské plachtařské školy i pro vojáky. Ti mu věnovali pokračovací výcvik na motorové létání, přestože ještě neměl elementárku. Tu si platil sám. V dubnu 1947 složil pilotní zkoušku. Létal jako plachtař i motorově. Sloužil u letectva, ale ne jako pilot. V té době ale plachtil ve Valašském Meziříčí i na Medlánkách. Po vojně nastoupil jako vlekař a vysazovač u Krajského aeroklubu Brno. Od r. 1955 zastával funkci zástupce náčelníka pro výcvik. V roce 1962 odešel k aerolinkám, létal L-200 jako aerotaxi i do zahraničí, od r. 1971 jako pilot a vedoucí oddílu L-410, v letech 1976 - 82 jako kapitán Tu-134. Jeho celkový nálet činil 15000 hodin na motorových a 800 na větroních. V roce 1960 překonal dva národní i mezinárodní rekordy na tratích 2 a 20km s letounem Jak-11 OK-KIK. Ty národní jsou platné dodnes. Obdržel titul mistra sportu v motorovém létání.

Modelářit nepřestal ani v době, kdy intenzivně létal jako pilot. Stavěl větroně, gumáky, později volné motoráky, dřevěné nelétající makety 1/50 a po vojně upoutané makety (Z-22, E-114). Stavěl a létal testovací modely pro Jaroslava Faru (hlavně upoutané polomakety s plochým trupem).

V roce 1967 dostal od Husičky první domácí RC soupravu Edafon a tu dal do větroně Čejka. V roce 1971 koupil první proporciální RC soupravu a začal stavět RC makety, první byly Cirrus, Pilatus Turbo Porter a další. Pak stavěl řadu upoutaných i RC maket, mezi nejznámější patří jeho parádní Avia B-534 a Š-528. Byl propagátorem obřích RC maket, členem redakčních rad Modeláře (spolupracoval s J. Smolou) a L+K, trenérem maket pro Moravu, mezinárodním bodovačem maket na mistrovstvích světa i Evropy. Přesto neodmítal bodovat ani RC minimakety (na tvorbě jejichž pravidel se aktivně podílel) na OPENSACLE v Brně, nebo i jiných domácích soutěžích.

Jeho kamarád Pavel Lanštiak jej vyhecoval ke stavbě Old-timerů: MLL-301 IPRO, Disperato, Strato I a dalších. Byl jedním ze zakládajících členů SAM 78, ale na soutěžích moc nelétal - to spíše jen tak pro radost.

Našel si čas věnovat se i dalším zálibám, mezi něž patřilo fotografování, filmování, video a zahrádka.